

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) pentru proiectul Hotărârii Guvernului privind acordarea statutului de producător eligibil mare (număr unic 571/MEn/2025)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării), comentarii	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică		
Ministerul Finanțelor	La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-7376 din 08 iulie 2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre privind oferirea statutului de producător eligibil mare (număr unic 571/MEn/2025), autor – Ministerul Energiei și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică <i>lipsa propunerilor și obiecțiilor</i> pe marginea proiectului indicat.	S-a luat act.
AmCham Moldova/ EBA	Vă adresăm această scrisoare din partea asociațiilor de business din Republica Moldova. Asociațiile semnatare au sprijinit constant eforturile Guvernului și ale Ministerului Energiei în promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuind astfel la dezvoltarea sectorului energetic, consolidarea independenței energetice a țării și atingerea angajamentelor privind ponderea energiei regenerabile în consumul total. În acest context, am pus la dispoziție expertiza națională și internațională a membrilor noștri pentru a sprijini crearea unui cadru normativ transparent și echitabil. Am participat activ la ședințele consultative și am transmis poziții oficiale cu privire la actele normative relevante. De asemenea, am susținut o poziție fermă privind principiile și procedurile pentru organizarea licitațiilor destinate acordării statutului de producător eligibil mare pentru investitorii din domeniul energiei regenerabile. Subliniem că membrii noștri au contribuit nu doar cu expertiză, ci și prin participarea directă la licitația în curs, cu oferte pentru proiecte solare și eoliene. În acest sens, dorim să ne exprimăm recunoștința pentru organizarea recentei licitații pentru producerea de energie din surse regenerabile. Fără îndoială, prețurile scăzute obținute în cadrul licitației vor avea un impact pozitiv asupra consumatorilor din Republica Moldova, pe măsură ce centralele vor fi puse în funcțiune.	S-a luat act.

	Pe de altă parte, trebuie să recunoaștem că, din diverse motive, licitația nu a reușit să atragă o participare diversificată și competitivă. Peste 75% din capacitatea totală a fost adjudecată companiilor locale, în special unui consorțiu recent constituit, cu experiență limitată în domeniul energiei eoliene (doar unul dintre membri având). Astfel, licitația pare a fi mai curând o prelungire a mecanismului de tip Tarif Fix (Feed-in Tariff), decât cu o tranziție autentică spre competiție deschisă. Asociațiile semnatare consideră că modernizarea și dezvoltarea sustenabilă a economiei și a sectorului energetic din Republica Moldova depind, în mod esențial, de atragerea capitalului internațional, care să completeze și să consolideze capacitățile mediului de afaceri local. Acest aspect trebuie luat în considerare în mod prioritar în pregătirea viitoarelor licitații. Cu toate acestea, analiza procedurilor desfășurate în cadrul recentei licitații a evidențiat mai multe aspecte care necesită clarificare, în vederea creșterii atractivității sectorului energetic pentru investitorii internaționali. Clarificarea acestor aspecte este esențială pentru a asigura transparența procesului, conformitatea cu cadrul legal în vigoare și evitarea percepțiilor de tratament preferențial sau discriminatoriu față de anumiți participanți.	Se respinge. Ministerul Energiei a publicat anunțul de inițiere a licitațiilor în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe pagina web a ministerului, a informat ambasadele și misiunile consulare și totodată a diseminat informația la toate întreprinderile de rang înalt. De asemenea au avut loc mai multe ședințe publice (cu prezență fizică și on-line) pe marginea proiectului documentației de licitații. La etapa de clarificare a documentației, au parvenit mai multe solicitări de clarificare din partea investitorilor străini. Neparticiparea la licitație nu poate fi imputabilă Comisiei de Licitații, or dorința de a participa sau nu, cu asumarea tuturor riscurilor ține de investitorul propriu-zis. Faptul că au fost depuse 36 de oferte pentru licitația de proiecte fotovoltaice și 8 oferte pentru licitația de proiecte eoliene, demonstrează că a existat competiție între oferte, mai mult, ofertele ajunse la etapa evaluării financiare, au demonstrat prețuri diferit la toate ofertele, ceea ce demonstrează competitivitatea procesului de selecție. Criteriul de bază de adjudecare a statutului de producător eligibil a fost „cel mai mic preț”, iar ofertele câștigătoare au oferit într-adevăr cel mai mic preț, fără a fi discriminante în dependență de tipul capitalului investițional, ca fiind străin sau local. Selectarea în cadrul acestui proces, preponderent a companiilor locale, oferă o dovadă în plus că, mediul de afaceri autohton se maturizează și își consolidează poziția în coraport cu cel străin.
--	--	--

	Mai exact, au fost identificate următoarele situații care impun atenție și ajustare: <i>I. Asigurarea transparenței și a respectării cerințelor procedurale</i> Unii dintre ofertanții desemnați câștigători au participat sub formă de consorțiu. Din analiza informației disponibile, rezultă că contractele de consorțiu prezentate inițial în cadrul ședinței publice a Comisiei de licitație par să nu respecte cerințele pentru admisibilitate prevăzute în documentația de licitație. Această neconformitate poate fi calificată drept încălcare materială, ceea ce, în mod normal, ar fi trebuit să conducă la descalificarea ofertelor respective. Ulterior, în afara cadrului public și fără informarea celorlalți participanți, la solicitarea Comisiei de licitație, au fost efectuate modificări la contractele acestora. Aceste amendamente au fost realizate fără a garanta transparența și au avut ca efect îmbunătățirea ofertelor inițiale – fapt care nu este compatibil într-un proces transparent, care ar trebui să fie riguros și echitabil. Cu toate acestea, solicitarea unor participanți la licitație de a consulta versiunile inițiale și revizuite ale contractelor de consorțiu a fost respinsă, pe motiv de confidențialitate, deși pentru aceste tipuri de probleme care au un impact semnificativ supra rezultatului licitației, invocarea motivelor de confidențialitate nu face decât să submineze credibilitatea și transparența procesului.	Se respinge Afirmația conform căreia procesul nu a fost transparent și că modificările contractelor de consorțiu s-au făcut netransparent și în afara cadrului procedural este nefundată. Or, examinarea contractului de consorțiu s-a desfășurat în ședință publică, în fața Comisiei de licitații, cu participarea tuturor ofertanților. În cadrul ședinței din 1 aprilie 2025 (Proces-verbal nr. 1), a fost constatată o eroare materială — a fost anexat un contract greșit, care nu reflecta componența reală a consorțiului (lipsea AN-ENERGY GREEN SRL). Corectarea acestei erori nu a constituit o modificare substanțială, ci o clarificare admisibilă procedural. Reprezentantul consorțiului a fost prezent în ședință și a transmis imediat contractul. Ulterior, prin demersul oficial al Comisiei din 2 aprilie 2025, s-au solicitat clarificări suplimentare (inclusiv cotele de participare), iar prin răspunsul din 3 aprilie 2025, Consorțiul a transmis completările relevante. Toate aceste acțiuni au avut loc în termenii și condițiile stabilite în documentația de licitație, fiind documentate oficial în procesul-verbal. Comisia a examinat actele, le-a comparat cu cerințele și a concluzionat că sunt conforme. În acest context, invocările precum că, s-au făcut „modificări nejustificate”, „în afara cadrului procedural” sau că s-ar fi „îmbunătățit artificial oferta” au un caracter strict declarativ, fiind generate de dezacordul cu rezultatele procesului de selecție, fără a fi susținute de vre-o probă în acest sens. Remarcăm că rezultatele primei etape: etapa de admisibilitate, au fost anunțate public, de față cu toți ofertanții. Iar la etapa de contestare a rezultatelor etapei de admisibilitate, subliniem că, nici unul din ofertanții care ulterior au ajuns la etapa de evaluare a ofertelor financiare, nu a au făcut uz de dreptul de a depune la acea etapă
--	--	---

	II. Încălcarea condițiilor de eligibilitate privind experiența anterioară Documentația de licitație prevede clar că, în cazul participării în consorțiu, membrul care demonstrează experiența relevantă trebuie să dețină cel puțin 20% din consorțiu. Într-un caz concret, experiența profesională invocată în ofertă — constând în instalarea a 7 turbine second hand în Republica Moldova — aparține companiei Eximiusfruct SRL, care deține doar 21% din capitalul social al Lumina Noastră SRL, una dintre entitățile participante în consorțiul desemnat	contestație, ceea ce demonstrează în plus, că procedura s-a desfășurat în conformitate cu documentația de licitație și Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor aprobat prin HG 690/2018. Se impune o delimitare clară între principiul transparenței și accesul la documentele altor ofertanți: Transparența implică respectarea unui proces clar, coerent, previzibil, în cadrul căruia: Toți participanții beneficiază de tratament egal; Deciziile sunt documentate și justificate; Se asigură un cadru echitabil de evaluare. <u>Punerea la dispoziție a contractelor de consorțiu ale altor ofertanți către terți, contravine principiului respectării confidențialității informației, consfintit în pct. 17 subpct. 5 din Regulament. Aceste acțiuni nicidecum nu se încadrează în conceptul de „transparență”, prevalând defapt regimul juridic al confidențialității.</u> Potrivit Regulamentului aprobat prin HG 690/2018, Comisia este obligată să protejeze informațiile care pot constitui secret comercial. Pct. 106 din Regulament prevede expres care informații sunt publice, iar contractele de consorțiu nu se regăsesc printre acestea. Prin urmare, neoferirea accesului persoanelor terțe la contractele de consorțiu ale altor participanți la licitație, nu afectează transparența procesului, ci reflectă respectarea cadrului legal aplicabil. Se respinge Afirmația că experiența anterioară nu poate fi atribuită consorțiului este, de asemenea, nefondată. Potrivit prevederilor documentației de licitație, membrul consorțiului care invocă experiență trebuie să dețină cel puțin 20% din consorțiu. Potrivit Anexei nr. 1 prezentate la contractul de consorțiu (răspunsul din 03.04.2025), cotele de participare au fost clar specificate și analizate de Comisia de licitații, iar cota
--	--	---

	câștigător. Această structură indirectă și minoritară ridică semne de întrebare cu privire la validitatea și relevanța experienței atribuite consorțiului, în conformitate cu cerințele documentației de licitație privind capacitatea tehnică și profesională. În aceste condiții, poate fi concluzionat că experiența invocată nu poate fi atribuită în mod direct consorțiului, întrucât aceasta aparține unei entități care nu este membru direct al consorțiului, ci doar un asociat minoritar al uneia dintre companiile participante. Prin urmare, oferta respectivă ar fi trebuit, cel puțin în mod rezonabil, să fie considerată neconformă cu cerințele privind demonstrarea experienței relevante, stipulate în documentația de licitație. III. Asigurarea credibilității financiare a potențialului Investitor și a fezabilității proiectului Prețurile ofertelor câștigătoare sunt cu peste 20% mai mici decât celelalte oferte depuse. Conform art. 44 din documentația de licitație, era rezonabil ca Comisia să solicite justificări detaliate privind: • structura costurilor de investiție (CAPEX) și operare (OPEX); • sursele și condițiile de finanțare; • analiza economică a rentabilității (LCOE); • dovezi privind accesul la tehnologii moderne sau condiții comerciale favorabile; • experiența și capacitatea tehnică a ofertanților. Din răspunsul Comisiei rezultă că nu a fost considerată necesară o astfel de analiză. În opinia noastră, această omisiune este gravă, în lipsa unor probe clare privind fezabilitatea financiară a proiectelor propuse.	de participare a Lumina Noastră SRL în consrțiu este majoritară, cu mult față de minimul de 20%. De asemenea, pct. 23 din documentația de licitație prevede că „un Investitor se poate baza pe acreditările sau experiența unei întreprinderi din grupul de întreprinderi din care face parte pentru a îndeplini criteriile de calificare numai cu condiția să poată demonstra că deține un Control efectiv asupra întreprinderii respective sau este Controlat de către întreprinderea respectivă. În acest scop, acesta va prezenta documente justificare care să confirme existența Controlului, inclusiv, dar fără limitare: extrase din registre de publicitate, acte constitutive, acorduri între asociați care stabilesc controlul de către Investitor sau oricare din membrii Consorțiului asupra întreprinderii respective.” Eximiusfruct SRL deține 21% din capitalul social al Lumina Noastră SRL, entitate membră directă în consorțiu, fiind cea mai mare cotă dintre toți fondatorii la „Lumina Noastră ” SRL, fapt disponibil inclusiv pe sursele publice . Se respinge Cu referire la afirmația potrivit căreia „prețurile ofertelor câștigătoare sunt cu peste 20% mai mici decât celelalte oferte depuse ”, este important de menționat că atât documentația de licitație (în special, pct.44), cât și cadrul legal aplicabil din Republica Moldova nu stabilesc un anumit prag (în expresie procentuală), la depășirea căruia ofertele se califică drept neobișnuit de scăzute și în consecință presupun implicit declanșarea procesului de verificare/revizuire a acestora. Fiecare ofertă este evaluată în mod individual, în funcție de elementele sale specifice, raportate la documentația de licitație și capacitatea de a răspunde cerințelor proiectului. Proiectele eoliene scoase la licitație sunt diverse, cu resurse eoliene diferite, costuri de racordare variate și condiții locale distincte. Acești factori determină în mod firesc diferențele de preț între ofertele depuse. Prin urmare, variația prețurilor ofertelor pentru diferite
--	---	--

		proiecte este una așteptată și nu indică o anomalie în contextul acestei licitații. Mai mult, o analiză comparativă a licitațiilor desfășurate în jurisdicții vecine, (precum Serbia și Albania), arată o variație similară (chiar mai mare de facto) a prețurilor ofertelor. Această perspectivă regională subliniază faptul că prețurile ofertelor primite în cadrul licitației desfășurate se încadrează în intervalul normal observat pe alte piețe, reflectând dinamica tipică a pieței și strategiile concurențiale de preț. La evaluarea ofertelor câștigătoare, Comisia de licitații s-a bazat pe criterii obiective precum fezabilitatea economică, viabilitatea financiară și conformitatea cu cerințele proiectului. Din perspectiva dată, ofertele câștigătoare nu întrunesc criteriile pentru a fi considerate neobișnuit de scăzute în contextul acestui proces de licitație. Din cele expuse, constatăm că nu există temei pentru a iniția o revizuire a caracterului neobișnuit de scăzut al ofertelor câștigătoare. <i>A se vedea explicațiile de mai sus</i> Se respinge Este esențial de subliniat că foaia de parcurs are un caracter temporar și un scop strict procedural, acela de etapizare a obținerii documentelor lipsă. Ea nu poate fi interpretată ca o derogare de la termenul legal de implementare, ea nu suspendă și nu modifică obligația finală a investitorului de a realiza și pune în funcțiune proiectul în termenul maxim de 36 de luni, termen imperativ și opozabil tuturor investitorilor, conform cadrului legal (Legea nr. 10/2016, HG nr. 690/2018, documentația de licitații). Foaia de parcurs este un
	În lumina celor expuse, este nevoie de asigurat maximă transparență asupra următoarelor aspecte: 1. Acceptarea unor contracte de consorțiu incomplete sau modificate ulterior depunerii ofertelor. 2. Publicarea conținutului contractelor de consorțiu (cel puțin pentru participanții la licitație) pentru a asigura transparența și legalitatea procesului. 3. Verificarea detaliată a îndeplinirii criteriului de experiență. 4. De considerat fezabilitatea economică și tehnică drept una esențială în analiza ofertelor, în special în situația ofertelor cu prețuri neobișnuit de scăzute. Suplimentar, cu privire la proiectul Hotărârii Guvernului supus consultării publice la 09 iulie 2025 (număr unic 571/MEn/2025), propunem următoarele ajustări:	

	• Termenul de verificare a conformității tehnice a centralelor electrice existente cărora li se atribuie contracte ar trebui redus de la 12 luni la maximum 3 luni, preferabil până la semnarea contractului cu Energocom SA. • Publicarea, în anexele Hotărârii, a locațiilor centralelor existente, iar pentru proiectele noi, a celor declarate în ofertele tehnice. • Monitorizarea continuă a rezultatelor licitației, pentru a nu admite devieri de la angajamentele inițiale asumate de către câștigători. Astfel, comisia creată de către Ministerul Energiei pentru verificarea implementării proiectelor urmează să monitorizeze și implementarea foilor de parcurs, inclusiv avansul câștigătorilor în obținerea finanțărilor, comisia având dreptul să solicite informații relevante și documente justificative care să demonstreze că proiectul poate fi implementat în termenii asumați. Pentru a asigura transparența procesului și pentru a evita orice formă de tratament diferențiat, sesiunile comisiei ar trebui să fie publice și deschise, cu participarea reprezentanților partenerilor de dezvoltare și ai societății civile. Suntem încrezători că implementarea acestor măsuri va spori percepția transparenței, va asigura respectarea procedurilor și va crea un mediu echitabil pentru toți participanții, contribuind totodată la atragerea investitorilor străini pentru viitoarele licitații. Vă mulțumim anticipat pentru atenția acordată și rămânem la dispoziția dumneavoastră pentru clarificări suplimentare.	Se respinge Această propunere este inoportună, or, obligativitatea includerii locației în proiectul de hotărâre a fost exclusă prin modificările la HG 690/2018, aprobate prin HG 300/2024 Se acceptă parțial Conform art. 11 alin. (1) lit e¹) din Legea nr. 10/2016, Ministerul Energiei monitorizează îndeplinirea de către producătorii eligibili mari a obligațiilor stabilite în Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aprobat de Guvern. Comisia menționată în pct. 8 al proiectului de Hotărâre este o comisie tehnică care o să verifice conformitatea centralelor puse în operare, ce aparțin investitorilor câștigători, în raport cu cerințele tehnice stabilite în documentația de licitație, respectării standardelor și specificațiilor tehnice prevăzute în Codul rețelelor, conform procesului verbal nr. 4 al Comisiei de licitații. De asemenea menționez că, în conformitate cu pct. 105 din Regulamentul aprobat prin HG 690/2018 „În baza datelor obținute în procesul monitorizării activității producătorilor eligibili mari, inclusiv în baza rapoartelor prezentate de producătorii eligibili mari, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică actualizează informația din Registrul producătorilor eligibili, specificând inclusiv informații cu privire la evoluția construcției centralei electrice pentru producerea de energie electrică din SRE.”. Prin urmare, informația privind implementarea proiectelor va fi publică și va fi pusă la dispoziția persoanelor interesate.
--	---	--

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova	Cu referire la proiectul de hotărâre privind oferirea statutului de producător eligibil mare (număr unic 571/MEn/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele. La pct.8 din proiect, partea dispozitivă, este prevăzută referința la „Codul rețelelor”. Totodată, Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică, ce servește drept temei pentru elaborarea/aprobarea proiectului în cauză, menționează despre Codul rețelelor electrice, aprobat de către ANRE (art.53). Prin prisma art.55, alin. (5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia „în cazul în care se face trimitere la o normă juridică/sau alt act normativ, se indică denumirea, numărul și anul adoptării actului citat” considerăm oportun redactarea referinței la Codul rețelelor.	Se acceptă <i>Au fost operate modificări.</i>
Ministerul Mediului	În contextul examinării proiectului de hotărâre privind oferirea statutului de producător eligibil mare (număr unic 571/MEn/2025), Vă comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor. Totodată, se notează că, Ministerul Mediului susține implementarea și promovarea tehnologiilor de producere a energiei electrice din surse regenerabile.	S-a luat act.
Invest Moldova	Prin prezenta, Agenția de Investiții vă informează că a luat cunoștință de conținutul demersului Nr.18-69-7376 din 8 iulie 2025 cu privire la avizarea proiectului de hotărâre privind oferirea statutului de producător eligibil mare (număr unic 571/MEn/2025), autor – Ministerul Energiei. În acest context, Agenția de Investiții comunică faptul că nu are comentarii sau recomandări în raport cu setul de materiale prezentat.	S-a luat act.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Energiei, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate".

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului se regăsește pe pagina web oficială a autorului și portalul particip.gov.md, după cum urmează: [https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-energiei-informeaza-despre-initierea-procesului-de-avizareconsultare-publica-a-proiectului-de-hotarare-privind-oferirea-statutului-de-producator-eligibil mare-numar-unic-](https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-energiei-informeaza-despre-initierea-procesului-de-avizareconsultare-publica-a-proiectului-de-hotarare-privind-oferirea-statutului-de-producator-eligibil-mare-numar-unic-)

571men2025/14813 Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr.239- XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop promovarea investițiilor private în producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie (solar și eolian), prin acordarea statutului de producător eligibil mare pentru proiectele selectate în urma desfășurării procedurilor de licitație.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului, promovează interesele companiilor care, în rezultatul participării la procedurile de licitații desfășurate de către Comisia de licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, instituită prin Dispoziția Guvernului nr. 87/2024, obțin statutul de producător eligibil mare (Consoțiul „LUMINA NOASTRĂ” SRL, „KKK INVEST” SRL, NAVITAS ENERGY” SRL, „WINDNOVA” SRL).

Implementarea prevederilor proiectului, nu este în detrimentul interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile în care concursul de selectare a investitorilor a fost desfășurat cu respectarea normelor procedurale relevante (cu excluderea riscurilor de corupție aferente selectării investitorilor), asigurării transparenței și nediscriminării participanților la procedura de licitație, cât și corespunderea investitorilor cu criteriile de calificare prescrise.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;

i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii nr.100/2017

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Adoptarea proiectului hotărârii de Guvern nu prevede costuri din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează procesele operaționale desfășurate de către Ministerul Energiei.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop promovarea investițiilor private în producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie (solar și eolian), prin acordarea statutului de producător eligibil mare pentru proiectele selectate în urma desfășurării procedurilor de licitație.

Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitivat al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Prevederile proiectului, promovează interesele companiilor care, în rezultatul participării la procedurile de licitații desfășurate de către Comisia de licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, instituită prin Dispoziția Guvernului nr. 87/2024, obțin statutul de producător eligibil mare (Consoțiul „LUMINA NOASTRĂ” SRL, „KKK INVEST” SRL, NAVITAS ENERGY” SRL, „WINDNOVA” SRL).

Implementarea prevederilor proiectului, nu este în detrimentul interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile în care concursul de selectare a investitorilor a fost desfășurat cu respectarea normelor procedurale relevante (cu excluderea riscurilor de corupție aferente selectării investitorilor), asigurării transparenței și nediscriminării participanților la procedura de licitație și corespunderea investitorilor cu criteriile de calificare prescrise.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare (număr unic 571/MEn/2025), comunicăm următoarele. Potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ este elaborat în temeiul art. 37 alin. (11) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și art. 4 lit. g1) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. Obiectivul principal al proiectului rezidă în promovarea investițiilor private în producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie (solar și eolian), prin acordarea statutului de producător eligibil mare pentru proiectele selectate în urma desfășurării procedurilor de licitație. Soluția propusă constă în aprobarea rezultatelor licitațiilor organizate pentru capacități sprijinite de până la 60 MW pentru centrale fotovoltaice și 105 MW pentru centrale eoliene, respectiv atribuirea statutului de producător eligibil mare investitorilor selectați. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării actului normativ. Totodată, aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele: La proiectul hotărârii: În clauza de adoptare, textele „(alin. 11)” și „alin. g1)” se vor substitui cu textele „alin. (11)”, respectiv, „alin. (1) lit. g1)”. Concomitent, urmează a fi exclus textul „precum și în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 690/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 226-228 art. 443)”, or, un act normativ al Guvernului nu poate fi menționat în calitate de temei legal pentru emiterea unei hotărâri de Guvern. La pct. 1 și 2, pentru o corectă informare juridică, sursa publicării anunțului privind inițierea licitației se va reda după cum urmează: „Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 361-363”. La sbp. 3.3, cuvântul „Consortiului” este inutil și se va exclude, iar textul „anexelor nr. 3-6” se va substitui cu textul „anexelor nr. 3 - nr. 6”. Observația este valabilă și pentru sbp. 4.2. La pct. 5, pentru precizia normei, sintagma „de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare” se va substitui cu sintagma „de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri”. Concomitent, semnalăm că, potrivit pct. 110 sbp. 1) din Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2018, în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare, furnizorul central de energie electrică semnează contractul pentru	Se acceptă Se acceptă Se acceptă Se acceptă parțial Referitor la partea cu „contractul pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile intră în vigoare <i>la finalizarea construcției și punerea în funcțiune a centralei.</i>” menționam următoarele. Având în vedere prevederile Art. 37 alin. (1) din Legea nr. 10/2016, perioada de 15 ani se calculează din momentul dării în exploatare, numai în cazul în
---	---	---

	achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile cu fiecare dintre producătorii eligibili mari, care intră în vigoare la finalizarea construcției și punerea în funcțiune a centralei/centralelor pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie, dar nu la data semnării acestuia de către părți.	care centrala nu este pusă în funcțiune, până la data oferirii statutului de producător eligibil mare. În cazul centralelor puse în funcțiune, înainte de obținerea statutului de producător eligibil mare, termenul de 15 ani se reduce corespunzător termenului care a trecut de la darea în exploatare a centralei și intrării în vigoare a CAEE fără a avea careva efecte retroactive, fapt comunicat investitorilor prin documentația de licitație. Există 2 situații: 1 cand centrala urmeaza sa se construiasca si termenul de 15 ani curge din momentul punerii în funcțiune a centralei electrice și 2) în urma licitației au fost desemnați drept câștigători unii producători care dispun de centrale puse în funcțiune înainte de lansarea licitației. Astfel, păstrarea redacției propuse ar însemna aplicarea retroactivă a Hotărârii. Contractele pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile urmează să intre în vigoare la data semnării acestora de către părți, iar durata contractului urmează a fi stabilită pentru fiecare câștigător al licitației individual, în funcție de data punerii în funcțiune a centralei eligibile. De altfel, situația respectivă este prevăzută și de pct. 15.2 din Anexa nr. 2 a Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 296/2024 cu privire la aprobarea Modelelor contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile pentru producătorii eligibili mici și mari (în continuare - HANRE nr. 296/2024). Conform Contractului model aprobat de ANRE: 3.1. Prezentul contract este încheiat pentru o durată care corespunde cu perioada pentru care producătorul eligibil mare și/sau centrala electrică eligibilă beneficiază de schema de sprijin de 15 ani, cu excepția cazului în care se îndeplinesc condițiile stabilite în art. 38¹ din Legea nr. 10/2016, iar prezentul contract se înlocuiește cu contractul pentru diferențe.
--	---	--

	La pct. 6, atragem atenția că, expresia „Daca la expirarea termenului stabilit” nu denotă claritate, prin urmare, referința la termene se va reexamina prin prisma pct. 110 sbp. 2) din Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare. La pct. 8, semnalăm că norma este redată vag și lipsită de precizie, or, centrala electrică fotovoltaică, autorizată prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2025, nu este prevăzută în anexa nr. 5. Mai mult, nu este clară motivația exceptării prin prezenta hotărâre de Guvern a centralei electrice fotovoltaice, autorizate prin Hotărârea Guvernului nr. 83/2025, în măsura în care aceasta a fost deja autorizată printr-o hotărâre separată.	3.2. Termenul prevăzut la pct. 3.1 din prezentul Contract începe să curgă din momentul punerii în funcțiune a centralei electrice. Iar 15.2 . Prezentul Contract intră în vigoare la data semnării acestuia de către ambele <i>Părți</i>. În cazul aplicării semnăturii electronice, data intrării în vigoare se consideră data aplicării acesteia de către ultimul semnatar. Prezentul Contract este întocmit în _____ exemplare originale, semnate de ambele <i>Părți</i>, cu excepția situației de aplicare a semnăturii electronice. Reiteram ca acest statut presupune si de beneficiarea unei scheme de ajutor de stat, care ar crea condiții defavorabile pentru cei mentionati in pct 1 fata de cei care deja au construit centrala si au vindut in piața libera energia electirca. Se acceptă Se respinge Potrivit pct. 111 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2018, Hotărârea Guvernului privind acordarea statutului de producător eligibil mare trebuie să includă, după caz, informații privind autorizația de instalare a centralelor electrice din surse regenerabile cu o putere instalată mai mare de 20 MW, emisă în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. În acest sens, art. 19 alin. (2) din Legea nr. 107/2016 prevede că autorizarea instalării unei centrale electrice noi cu o putere instalată mai mare de 20 MW, precum și autorizarea majorării capacității unei centrale existente cu o capacitate adițională mai mare de 20 MW, se efectuează prin hotărâre de Guvern.
--	---	--

	Pentru corectitudinea redactării, la pct. 9, textul „Ministerul Energiei va constitui o comisie tehnică cu scopul ca în termen de 12 luni de la aprobarea Hotărârii, să verifice” se va substitui cu textul „Ministerul Energiei, în termen de 12 luni de la	Totodată, în cazul ofertanților declarați câștigători în cadrul procedurii de licitație privind acordarea statutului de producător eligibil mare, autorizarea se realizează prin aceeași hotărâre a Guvernului privind acordarea acestui statut. Ulterior, beneficiarul este obligat să obțină autorizația de construire de la autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. În cazul SRL „GS BLUE ELECTRIC” (IDNO 1022600002267), centrala electrică cu o capacitate instalată de 50 MW a fost deja autorizată prin Hotărârea Guvernului nr. 83 din 26 februarie 2025. În cadrul procedurii de licitație (cu termen-limită de depunere a ofertelor la 31 martie 2025), SRL „GS BLUE ELECTRIC” participă în consorțiul „Lumina noastră”, depunând o ofertă care vizează doar 24 MW din capacitatea totală de 50 MW a centralei electrice deja autorizate, conform celor indicate în Anexa nr. 5 la proiectul Hotărârii de Guvern. Prin urmare, având în vedere că întreaga capacitate de 50 MW a centralei a fost autorizată anterior prin hotărâre de Guvern, iar oferta depusă în cadrul licitației vizează doar o parte din această capacitate – respectiv 24 MW –, nu este necesară o autorizare suplimentară pentru acea parte din centrală aferentă statutului de producător eligibil mare. Se acceptă
--	---	---

	data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va institui comisia tehnică pentru verificarea”. Concomitent, la sfârșitul punctului, se va revedea utilizarea expresiei „conform anexei”, întrucât aceasta este lipsită de claritate. Pct. 11, referitor la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se va plasa la finele proiectului. La anexa nr. 1: la pct. 5, se va indica denumirea metodologiei enunțate; la pct. 6, textul „11.07.2039” se va substitui cu textul „11 iulie 2039”; la pct. 7, adverbul „minim” se va substitui cu termenul „minimum”. La anexa nr. 2, redacția pct. 6 este formulată greșit, deoarece în acest punct nu se stabilește o formulă de calcul. Astfel, prevederea se va expune după cum urmează: „statutul de producător eligibil mare, pentru centrala existentă se oferă pentru o perioadă de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice”. Observațiile se referă corespunzător anexelor nr. 2 – nr. 11. Referitor la abrevieri se va ține cont de prevederile art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	Se acceptă Se acceptă Se acceptă
--	---	---

Secretară de Stat

/semnat electronic/

Carolina NOVAC

Ex. Doina Dînga
e-mail: doina.dinga@energie.gov.md